

Egy kattintással a cikkjegyzéktől a teljes szövegig – kontextusfüggő linkek létrehozása a Bundestag Könyvtárának katalógusában

2011 áprilisában a Bundestag könyvtára új szolgáltatást vezetett be, melynek segítségével a katalógusból közvetlenül elérhetővé vált a könyvtár által előfizetett 60 000 politikai témájú cikk teljes szövege.

A linkelés a szövegekörnyezet alapján automatikusan történik az OpenURL 1.0 szabvány használatával, mely a könyvtár számára fontos segítséget jelent az elektronikus források linkelésénél és a linkek karbantartásánál.

A szövegekörnyezetre érzékeny linkelés mind az intraneten, mind az internetes katalógusban elérhető, bár külső felhasználók csak a cikkek absztraktjaihoz férhetnek hozzá egyenesen.

Az elmúlt években a Bundestag könyvtára jelentős mértékben gyarapodott elektronikus folyóiratokkal. Szisztematikusan megvizsgálták a folyóiratállományt, hogy létezik-e elektronikus változat az egyes címekhez. Jelenleg közel 1700 licenelt és ingyenes releváns, parlamenttel foglalkozó elektronikus folyóirattal rendelkeznek. Ezek listája a folyóiratok honlapjaira mutató linkekkel együtt mind a katalógusban, mind az intraneten megtalálható, így mind a folyóiratok címében való kulcsszavas keresés, mind a böngészés lehetséges.

A cikkeket régebben csak válogatva linkelték kézzel a megfelelő elektronikus változathoz. A felhasználóknak így legalább két lépésben kellett keresniük: először a katalógusban, majd a folyóirat honlapján.

A teljes szövegre mutató link létrehozásának előfeltétele volt a DOI-szám megléte (Document Object Identifier), mely lehetővé teszi, hogy az aktuális webcímtől függetlenül állandóan elérhető legyen a cikk. Ezt egészíti ki az OpenURL szab-

vány, mely szintén a folyamatos elérhetőséget biztosítja. Az e szabvány alapján alkotott linkek tartalmazzák a cikkek bibliográfiai adatait (mint pl. ISSN, évfolyam, szám, stb.). Az OpenURL-link sem közvetlenül a dokumentumra mutat, hanem egy úgynevezett resolverre, amely az OpenURL-t érvényes URL címmé alakítja. A módszer előnye nem csupán a linkek stabilitása, hanem az is, hogy mivel az OpenURL-linket automatikusan generálhatók, jelentős munkaerő takarítható meg.

Mivel a Bundestag könyvtára sok más könyvtárral szemben bibliográfiai adatbázisokhoz nem, csak a saját katalógusukban megtalálható cikkek teljes szövegéhez szeretett volna linket biztosítani, ezt a problémát LinkResolverrel csak nehezen lehetett volna megoldani, így a cél érdekében a könyvtár az aDIS/BMS integrált könyvtári rendszerét kiegészítette az aDis/Portal elnevezésű modulal.

A modul segítségével számon tarthatók az érvényes licencek, illetve a kiadónként és szolgáltatónként a linkek generálásához szükséges forrásminták. Ezen két adat összekapcsolásából jönnek létre a linkek a folyóiratokhoz, illetve a cikkekhez. Ily módon lehetővé vált azoknak a szolgáltatóknak is, akik nem támogatták az OpenURL-szabványt. Az új szolgáltatásnak köszönhetően a felhasználók egyre nagyobb mértékben veszik igénybe a könyvtár elektronikus forrásait, így a könyvtár a szolgáltatás további fejlesztését, valamint e-könyvek és elektronikus évkönyvek beszerzését is tervbe vette.

/SPANGENBERG, Martin: Vom Aufsatznachweis zum Volltext mit einem Klick – kontextsensitive Verlinkung im Katalog der Bundestagsbibliothek. Eine Erfahrungsbericht. = Bibliotheksdienst, 46. köt. 7. sz. 2012. p. 583–592./

(Némethné Szivi Zsófia)